

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a șaptea)

10 iulie 2014*

„Trimitere preliminară — Piața internă — Directiva 98/34/CE — Articolul 8 alineatul (1) al treilea paragraf — Procedura de furnizare de informații în domeniul standardelor și al reglementărilor tehnice — Noțiunea «reglementare tehnică» — Găini ouătoare — Scurtarea programului de punere în aplicare avut în vedere anterior pentru intrarea în vigoare a reglementării tehnice — Obligația de notificare — Condiții — Versiuni lingvistice divergente”

În cauza C-307/13,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Helsingborgs tingsrätt (Suedia), prin decizia din 30 mai 2013, primită de Curte la 5 iunie 2013, în procedura penală împotriva

Lars Ivansson,

Carl-Rudolf Palmgren,

Kjell Otto Pehrsson,

Håkan Rosengren,

CURTEA (Camera a șaptea),

compusă din domnul J. L. da Cruz Vilaça, președinte de cameră, și domnii J.-C. Bonichot și A. Arabadjiev (raportor), judecători,

avocat general: domnul Y. Bot,

grefier: domnul I. Illéssy, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 3 aprilie 2014,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru domnii Ivansson, Palmgren, Pehrsson și Rosengren, de M. Erling și de E. Erling, advokater;
- pentru guvernul suedez, de A. Falk și de L. Swedenborg, în calitate de agenți;
- pentru guvernul polonez, de B. Majczyna, în calitate de agent;
- pentru Comisia Europeană, de J. Enegren, de D. Kukovec și de A. Tokár, în calitate de agenți,

* Limba de procedură: suedeza.

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,
pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 8 alineatul (1) al treilea paragraf din Directiva 98/34/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iunie 1998 referitoare la procedura de furnizare de informații în domeniul standardelor, reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale (JO L 204, p. 37, Ediție specială, 13/vol. 23, p. 207), astfel cum a fost modificată prin Directiva 98/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iulie 1998 (JO L 217, p. 18, Ediție specială, 13/vol. 23, p. 282, denumită în continuare „Directiva 98/34”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unei proceduri penale declanșate de Åklagarkammaren i Helsingborg (Ministerul Public) împotriva a patru producători de ouă, domnii Ivansson, Palmgren, Pehrsson și Rosengren, în vederea condamnării penale a acestora pentru faptul că au plasat, cu intenție sau din neglijență, găini ouătoare într-un sistem de creștere care nu corespundea nevoilor acestor animale în ceea ce privește cuibarele, stinghiile și băile de praf.

Cadrul juridic

Directiva 98/34

- 3 Articolul 1 punctele 3, 4 și 11 din Directiva 98/34 cuprinde următoarele definiții:

„[...]”

3. «specificație tehnică» – o specificație inclusă într-un document care stabilește caracteristicile unui produs, cum ar fi nivelele de calitate, performanță, securitate sau dimensiunile, inclusiv cerințele care se aplică produsului cu privire la numele sub care acesta este comercializat, terminologia, simbolurile, încercările și metodele de încercare, ambalarea, marcarea sau etichetarea și procedurile pentru evaluarea conformității.

Termenul «specificație tehnică» se referă, de asemenea, la metodele de fabricație și procesele utilizate cu privire la produsele agricole, în conformitate cu articolul 38 alineatul (1) din tratat, la produsele destinate consumului uman și animal, la medicamente, așa cum sunt definite la articolul 1 din [Directiva 65/65/CEE a Consiliului din 26 ianuarie 1965 privind apropierea de norme și acțiuni administrative privind medicamentele (JO 1965, 22, p. 369), astfel cum a fost modificată prin Directiva 93/39/CEE a Consiliului din 14 iunie 1993 (JO L 214, p. 22)], precum și la metodele de fabricație și procesele referitoare la alte produse, în cazul în care au efect asupra caracteristicilor acestora din urmă;

4. «alte cerințe» – o cerință alta decât specificațiile tehnice, impusă unui produs în scopul protejării, în special a consumatorilor sau a mediului, și care afectează ciclul de viață al produsului după punerea sa pe piață, cum ar fi condițiile de utilizare, reciclare, reutilizare sau de îndepărtare a acestuia, atunci când aceste condiții pot influența semnificativ compoziția sau natura produsului ori comercializarea acestuia;

[...]

11. «reglementare tehnică» – specificațiile tehnice sau alte cerințe sau norme cu privire la servicii, inclusiv dispozițiile administrative relevante, a căror respectare este obligatorie, *de iure* sau *de facto*, în cazul comercializării, prestării unui serviciu, stabilirii unui prestator de servicii sau utilizării într-un stat membru sau într-o parte semnificativă a acestuia, precum și actele cu putere de lege sau actele administrative ale statelor membre, cu excepția celor menționate la articolul 10, care interzic fabricarea, importul, comercializarea sau utilizarea unui produs sau care interzic prestarea sau utilizarea unui serviciu sau stabilirea în calitate de prestator de servicii.

De facto, reglementările tehnice includ:

- actele cu putere de lege sau actele administrative ale unui stat membru care fac referire fie la specificații tehnice sau alte cerințe sau norme referitoare la servicii, fie la coduri profesionale sau coduri de practică, care la rândul lor fac referire la specificații tehnice sau la alte cerințe sau norme privind serviciile, a căror respectare conferă prezumția de conformitate cu obligațiile impuse de actele cu putere de lege sau actele administrative menționate anterior;
- acordurile voluntare în care o autoritate publică este parte contractantă și care prevăd, în interesul general, respectarea specificațiilor tehnice sau a altor cerințe sau norme cu privire la servicii, cu excepția specificațiilor pentru licitații în cazul achizițiilor publice;
- specificațiile tehnice sau alte cerințe sau norme referitoare la servicii în legătură cu măsuri fiscale sau financiare care afectează consumul de produse sau servicii prin încurajarea respectării acestor specificații tehnice sau a altor cerințe sau norme cu privire la servicii; specificațiile tehnice sau alte cerințe sau norme cu privire la serviciile în legătură cu sistemele de asigurări sociale la nivel național nu sunt incluse.

Acestea cuprind reglementări tehnice impuse de către autoritățile desemnate de statele membre și care figurează pe o listă elaborată de Comisi[a Europeană] înainte de 5 august 1999, în cadrul Comitetului prevăzut la articolul 5.

Modificarea acestei liste se efectuează în conformitate cu aceeași procedură.”

- 4 Articolul 8 alineatul (1) primul-al treilea paragraf din Directiva 98/34 are următorul cuprins:

„În conformitate cu articolul 10, Comisiei îi este comunicat, de îndată, de către statele membre, orice proiect de reglementare tehnică, cu excepția situației în care acesta transpune integral textul unui standard internațional sau european, caz în care este suficientă informația referitoare la standardul în cauză; de asemenea, acestea înaintează Comisiei o expunere a motivelor care fac necesară elaborarea unei astfel de reglementări, în cazul în care acest lucru nu a fost clarificat suficient în proiectul de reglementare tehnică.

După caz și dacă nu au fost transmise deja cu o comunicare anterioară, statele membre transmit odată cu comunicarea textelor principalelor acte cu putere de lege sau norme administrative aflate în legătură directă, în cazul în care pentru evaluarea implicațiilor proiectului de reglementare tehnică este necesară cunoașterea acestor texte.

Statele membre comunică proiectul din nou, în aceleași condiții, în cazul în care îi aduc modificări care au ca efect schimbarea semnificativă a obiectului, scurtarea programului de punere în aplicare avut în vedere anterior, adăugarea de specificații sau cerințe ori transformarea acestora în unele mai restrictive.”

Dreptul suedez

- 5 Articolul 36 primul paragraf punctul 2 din Legea (1988:534) privind protecția animalelor [Djurskyddslagen (1988:534)] din 2 iunie 1988 [SFS 1988, nr. 534, denumită în continuare „Legea (1988:534)"] prevede:

„Se pedepsește cu amendă sau cu închisoare de cel puțin doi ani persoana care, cu intenție sau din neglijență

[...]

2. încalcă o reglementare care a fost adoptată în temeiul prezentei legi [...].”

- 6 Decretul (1988:539) privind protecția animalelor [Djurskyddsförordning (1988:539)] din 2 iunie 1988 (SFS 1988, nr. 539), astfel cum a fost modificat prin Decretul din 20 martie 2003 [SFS 2003, nr. 105, denumit în continuare „Decretul (1988:539)"], a fost adoptat în temeiul Legii (1988:534). Articolul 9 din acest decret prevede:

„Găinile ouătoare nu trebuie ținute în alte sisteme de creștere decât cele care satisfac nevoile lor în ceea ce privește cuibarele, stinghiile și băile de praf. Sistemele de creștere trebuie să urmărească menținerea unui nivel scăzut al mortalității și al tulburărilor de comportament ale găinilor.

Entitatea responsabilă pentru protecția animalelor va comunica norme mai detaliate cu privire la sistemele de creștere a găinilor.”

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 7 Inculpații din litigiul principal sunt producători de ouă trimiși în judecată la instanța de trimitere pentru nerespectarea dispozițiilor articolului 36 din Legea (1988:534) și ale articolului 9 din Decretul (1988:539) întrucât, cu intenție sau din neglijență, ar fi crescut găini ouătoare într-un sistem de creștere care nu corespundea nevoilor acestor animale în ceea ce privește cuibarele, stinghiile și băile de praf.
- 8 Deși inculpații din litigiul principal au recunoscut existența faptelor reținute în sarcina lor, aceștia au contestat, în schimb, rechizitoriul Ministerului Public prin care se considera că aceste fapte atrag răspunderea lor penală. În această privință, ei au arătat că devansarea datei intrării în vigoare a articolului 9 din Decretul (1988:539), stabilită nu la 1 mai 2003, cum s-a prevăzut inițial, ci la 15 aprilie 2003, nu făcuse obiectul procedurii privind o nouă comunicare către Comisie, prevăzută la articolul 8 alineatul (1) al treilea paragraf din Directiva 98/34. În consecință, inculpații din litigiul principal au susținut că dispozițiile acestui articol 9 nu puteau fi invocate împotriva lor.
- 9 Ministerul Public, în ceea ce îl privește, a admis că articolul 9 din Decretul (1988:539) constituia o reglementare tehnică și că, în consecință, acesta intra în domeniul de aplicare al Directivei 98/34. Deși a recunoscut că nu se efectuase nicio nouă comunicare către Comisie, Ministerul Public a contestat totuși faptul că devansarea datei intrării în vigoare a dispoziției respective a constituit o modificare semnificativă în sensul articolului 8 alineatul (1) al treilea paragraf din Directiva 98/34 și a considerat, prin urmare, că guvernul suedez nu era obligat să efectueze o nouă comunicare către Comisie.
- 10 Prin hotărârea din 2 octombrie 2009, instanța de trimitere a admis argumentele inculpaților din litigiul principal și a respins acțiunea Ministerului Public.

- 11 Ca urmare a ordonanței date de Högsta domstolen (Curtea Supremă) la 21 decembrie 2010, care a concluzionat că nu este necesară sesizarea Curții cu o cerere de decizie preliminară, Hovrätten över Skåne och Blekinge (Curtea de Apel din Scania și Blekinge) a anulat hotărârea pronunțată la 2 octombrie 2009 de instanța de trimitere și a trimis cauza la acest tribunal pentru rejudecarea fondului.
- 12 În aceste împrejurări, Helsingborgs tingsrätt (Tribunalul de Primă Instanță din Helsingborgs) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
- „1) Devansarea datei intrării în vigoare a articolului 9 din [Decretul (1988:539)] de la 1 mai 2003 la 15 aprilie 2003 determină obligația Suediei, ca stat membru, de a comunica din nou proiectul, în conformitate cu articolul 8 alineatul (1) al treilea paragraf din Directiva 98/34[...]?
2) În cazul în care se răspunde la prima întrebare că ar fi trebuit să se efectueze o nouă comunicare, care sunt consecințele juridice ale faptului că această formalitate nu a fost îndeplinită?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

- 13 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă data reținută *in fine* de autoritățile naționale pentru intrarea în vigoare a unei măsuri naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care prevede ținerea găinilor ouătoare în sisteme de creștere care satisfac nevoile lor în ceea ce privește cuibarele, stinghiile și băile de praf și care urmărește menținerea unui nivel scăzut al mortalității și al tulburărilor de comportament ale acestora, este supusă obligației privind comunicarea către Comisie, astfel cum este prevăzută la articolul 8 alineatul (1) al treilea paragraf din Directiva 98/34.
- 14 În această privință, este necesar să se amintească faptul că, potrivit articolului 8 alineatul (1) al treilea paragraf din Directiva 98/34, statele membre comunică din nou proiectul de reglementare tehnică în cazul în care îi aduc modificări care au ca efect schimbarea semnificativă a obiectului, scurtarea programului de punere în aplicare avut în vedere anterior, adăugarea de specificații sau cerințe ori transformarea acestora în unele mai restrictive.
- 15 Întrucât guvernul polonez a contestat, în observațiile sale, faptul că articolul 9 din Decretul (1988:539) poate fi calificat drept „reglementare tehnică”, în sensul articolului 1 punctul 11 din Directiva 98/34, și pentru a da instanței de trimitere un răspuns util, trebuie să se verifice, în prealabil, dacă această reglementare națională poate primi efectiv o astfel de calificare.
- 16 Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, reiese din articolul 1 punctul 11 din Directiva 98/34 că noțiunea „reglementare tehnică” include trei categorii, și anume, în primul rând, „specificația tehnică”, în sensul articolului 1 punctul 3 din această directivă, în al doilea rând, „alte cerințe”, astfel cum sunt definite la articolul 1 punctul 4 din respectiva directivă, și, în al treilea rând, cea prevăzută la articolul 1 punctul 11 din aceeași directivă, care privește actele cu putere de lege sau actele administrative ale statelor membre care interzic fabricarea, importul, comercializarea sau utilizarea unui produs ori care interzic prestarea sau utilizarea unui serviciu sau stabilirea în calitate de prestator de servicii (a se vedea în acest sens Hotărârea Fortuna și alții, C-213/11, C-214/11 și C-217/11, EU:C:2012:495, punctul 27 și jurisprudența citată).
- 17 În această privință, în primul rând, trebuie arătat de la bun început că articolul 9 din Decretul (1988:539) nu se încadrează în cea de a treia categorie de reglementări tehnice menționată la articolul 1 punctul 11 din Directiva 98/34, întrucât articolul 9 din Decretul (1988:539) nu cuprinde

nicio interdicție, în sensul acestei directive, privind fie fabricarea, importul, comercializarea sau utilizarea unui produs, fie prestarea sau utilizarea unui serviciu sau stabilirea în calitate de prestator de servicii.

- 18 În al doilea rând, este necesar să se stabilească dacă măsura națională în discuție în litigiul principal se încadrează în prima categorie de reglementări tehnice menționată la articolul 1 punctul 3 din Directiva 98/34, și anume în noțiunea „specificatie tehnică”.
- 19 Trebuie precizat că, potrivit jurisprudenței, această noțiune presupune ca măsura națională să se refere în mod necesar la produs sau la ambalajul acestuia ca atare și să stabilească, prin urmare, una dintre caracteristicile impuse unui produs (a se vedea în acest sens Hotărârea Fortuna și alții, EU:C:2012:495, punctul 28).
- 20 În plus, în ceea ce privește produsele agricole, Curtea a arătat că noțiunea „specificatie tehnică” desemnează specificația care figurează într-un document care definește caracteristicile produsului sau metodele și procedeele de producție a acestuia (a se vedea în acest sens Hotărârea Donkersteeg, C-37/99, EU:C:2000:636, punctul 30).
- 21 Or, trebuie constatat că, pe de o parte, deși articolul 9 din Decretul (1988:539) privește confortul și calitatea infrastructurilor în care sunt crescute găinile ouătoare, și anume cuștile amenajate, totuși această dispoziție nu definește, astfel cum a arătat guvernul polonez, caracteristicile pe care trebuie să le prezinte produsele în discuție în litigiul principal.
- 22 Pe de altă parte, presupunând că se poate considera că această dispoziție se referă la o metodă de producție în măsura în care vizează, astfel cum s-a arătat la punctul anterior, creșterea găinilor ouătoare în anumite cuști amenajate, trebuie totuși subliniat că dispoziția respectivă se limitează să menționeze în mod general cerința privind existența unor cuibare, stîngii și băi de praf în cadrul acestor infrastructuri, fără însă a stabili în mod specific diversele aspecte ale acestui sistem de creștere. Astfel, articolul 9 din Decretul (1988:539) nu cuprinde nicio indicație referitoare, cu titlu de exemplu, la dimensiunea, la numărul, la temperatura, la întreținerea, la funcționarea amenajărilor menționate în ceea ce privește expunerea găinilor ouătoare la lumină sau în ceea ce privește echipamentele de alimentare și de adăpare. Prin urmare, în lipsa oricărei precizări cuprinse la articolul 9 din Decretul (1988:539), nu se poate considera că acesta definește o metodă sau un procedeu de producție.
- 23 Pe de altă parte, trebuie notat că, prin faptul că prevede că „sistemele de creștere trebuie să urmărească menținerea unui nivel scăzut al mortalității și al tulburărilor de comportament ale găinilor” fără alte precizări, articolul 9 primul paragraf din Decretul (1988:539) se limitează să menționeze un obiectiv general în materie de confort al găinilor ouătoare, fără a prevedea în mod concret punerea sa în aplicare și a face referire în mod necesar la produsul în cauză și, prin urmare, fără a stabili caracteristicile acestuia din urmă (a se vedea prin analogie Hotărârea Intercommunale Interomosane și Fédération de l’industrie et du gaz, C-361/10, EU:C:2011:382, punctul 17).
- 24 Rezultă din cele ce precedă că articolul 9 din Decretul (1988:539) nu conține „specificatii tehnice”, în sensul articolului 1 punctul 3 din Directiva 98/34.
- 25 În al treilea rând, trebuie să se verifice dacă articolul 9 din Decretul (1988:539) se încadrează în a doua categorie de reglementări tehnice, menționată la articolul 1 punctul 4 din Directiva 98/34, și anume în noțiunea „alte cerințe”.
- 26 În această privință, Curtea a statuat deja că, pentru a fi calificate drept „alte cerințe”, în sensul articolului 1 punctul 4 din Directiva 98/34, măsurile naționale în cauză trebuie să constituie „condiții” care pot influența semnificativ compoziția, natura sau comercializarea produsului în cauză (a se vedea Hotărârea Fortuna și alții, EU:C:2012:495, punctul 35 și jurisprudența citată).

- 27 De asemenea, Curtea a considerat că, în cazul în care cerințele cuprinse într-o măsură națională prezintă un caracter general, acestea nu pot constitui astfel de condiții și, prin urmare, nici nu pot fi calificate drept „alte cerințe” în sensul articolului 1 punctul 4 menționat (a se vedea în acest sens Hotărârea Intercommunale Interrosane și Fédération de l'industrie et du gaz, EU:C:2011:382, punctul 21).
- 28 Formularea foarte generală cuprinsă la articolul 9 din Decretul (1988:539), după cum s-a arătat la punctele 22 și 23 din prezenta hotărâre, exclude astfel posibilitatea să se considere că această dispoziție prevede condiții cu privire la compoziția, la natura sau la comercializarea produselor în cauză.
- 29 În consecință, articolul 9 din Decretul (1988:539) nu poate fi calificat drept „altă cerință”, în sensul articolului 1 punctul 4 din Directiva 98/34.
- 30 În sfârșit, trebuie constatat că, deși articolul respectiv nu constituie în sine o reglementare tehnică, acesta face referire, în cuprinsul celui de al doilea paragraf, la norme mai detaliate cu privire la sistemele de creștere a găinilor care vor fi comunicate ulterior de entitatea responsabilă pentru protecția animalelor.
- 31 O astfel de trimitere la norme administrative mai detaliate ar fi susceptibilă, cu condiția să se considere că normele respective reprezintă ele înseși „specificatii tehnice” sau „alte cerințe”, să confere articolului 9 din Decretul (1988:539) calitatea de „reglementare tehnică *de facto*” în conformitate cu articolul 1 punctul 11 prima liniuță din Directiva 98/34.
- 32 Cu toate acestea, trebuie subliniat că guvernul suedez a arătat, în ședință, că normele menționate erau cuprinse în orientările generale ale serviciilor din agricultură SJVFS 2010:15, care ar fi fost adoptate la 6 mai 2010, adăugând însă în același timp că astfel de norme existau deja în anul 2003.
- 33 Prin urmare, revine instanței de trimitere sarcina să verifice, mai întâi, dacă aceste norme mai detaliate la care face trimitere articolul 9 din Decretul (1988:539) fuseseră efectiv adoptate la momentul faptelor din litigiul principal. Presupunând că aceste norme sunt aplicabile *ratione temporis* litigiului principal, instanța de trimitere trebuie, în continuare, să se asigure că acestea pot fi calificate drept „specificatii tehnice” sau „alte cerințe”, în conformitate cu articolul 1 punctul 11 prima liniuță din Directiva 98/34. În sfârșit, această instanță va stabili dacă devansarea datei intrării în vigoare a articolului 9 din Decretul (1988:539) privea și normele menționate.
- 34 Astfel, în ipoteza în care instanța de trimitere ajunge la concluzia că normele mai detaliate constituie „specificatii tehnice” sau „alte cerințe”, încadrându-se astfel în noțiunea „reglementare tehnică”, și cu condiția ca scurtarea programului să le fi fost de asemenea aplicabilă, trebuie să se stabilească dacă devansarea datei intrării în vigoare a articolului 9 din Decretul (1988:539) de la 1 mai 2003 la 15 aprilie 2003 era supusă obligației privind o nouă comunicare către Comisie, astfel cum este prevăzută la articolul 8 alineatul (1) al treilea paragraf din directiva menționată.
- 35 Or, în această privință, trebuie subliniat că, în ședință, guvernul suedez și Comisia au arătat că notificarea proiectului inițial al articolului 9 din Decretul (1988:539) către această instituție nu prevedea că dispoziția respectivă se va aplica începând cu data de 1 mai 2003, ci menționa numai că ea va intra în vigoare în cursul anului 2003, aspect a cărui verificare este de competența instanței de trimitere.
- 36 În consecință, presupunând că notificarea proiectului inițial al articolului 9 din Decretul (1988:539) adresată Comisiei menționa efectiv că acesta va intra în vigoare în cursul anului 2003, este necesar să se constate că data de 15 aprilie 2003, reținută *in fine* de autoritățile naționale pentru intrarea în vigoare a acestei dispoziții, nu constituie o modificare în raport cu o dată exactă – care, de altfel, nu

este impusă de Directiva 98/34 – care ar fi fost comunicată inițial Comisiei și, prin urmare, nu constituia o schimbare de program, în sensul articolului 8 alineatul (1) al treilea paragraf din directiva menționată.

- 37 În consecință, autoritățile naționale nu erau supuse, în aceste împrejurări, obligației de a efectua o nouă notificare, astfel cum este prevăzută de această dispoziție din Directiva 98/34.
- 38 În schimb, în ipoteza în care notificarea inițială a articolului 9 din Decretul (1988:539) către Comisie cuprindea data exactă de 1 mai 2003 pentru intrarea în vigoare a acestuia, alegerea efectuată de autoritățile suedeze de a reține *in fine* data de 15 aprilie 2003 constituie o schimbare de program, punându-se astfel problema dacă această devansare a datei de aplicare a măsurii naționale menționate era supusă obligației privind o nouă comunicare către Comisie, astfel cum este prevăzută la articolul 8 alineatul (1) al treilea paragraf din Directiva 98/34.
- 39 Or, în această privință, este necesar să se arate că toate părțile au invocat existența unor divergențe lingvistice între diferitele versiuni ale articolului 8 alineatul (1) al treilea paragraf din Directiva 98/34. Astfel, nu rezultă în mod clar din ansamblul versiunilor lingvistice că cerința privind caracterul semnificativ se aplică nu numai în primul caz menționat la articolul respectiv, și anume cel privind modificările aduse obiectului reglementării tehnice, ci și în celelalte două cazuri prevăzute la acesta, respectiv scurtarea programului de punere în aplicare a reglementării tehnice și adăugarea de specificații sau de cerințe ori transformarea acestora în unele mai restrictive. Numai anumite versiuni lingvistice prevăd în mod clar că criteriul privind caracterul semnificativ se aplică tuturor celor trei tipuri de modificări avute în vedere. Astfel, cu titlu indicativ, versiunea în limba franceză prevede că „[l]es États membres procèdent à une nouvelle communication [...] s'ils apportent au projet de règle technique, d'une manière significative, des changements qui auront pour effet de modifier le champ d'application, d'en raccourcir le calendrier d'application initialement prévu, d'ajouter des spécifications ou des exigences ou de rendre celles-ci plus strictes”. Versiunea în limba italiană prevede că „Gli Stati membri procedono ad una nuova comunicazione [...] qualora essi apportino al progetto di regola tecnica modifiche importanti che ne alterino il campo di applicazione, ne abbrevino il calendario di applicazione inizialmente previsto, aggiungano o rendano più rigorosi le specificazioni o i requisiti”, iar versiunea în limba portugheză este redactată după cum urmează: „Os Estados-membros farão uma nova comunicação [...], caso introduzam alterações significativas no projecto de regra técnica que tenham por efeito modificar o âmbito de aplicação, reduzir o calendário de aplicação inicialmente previsto, aditar especificações ou exigências ou torná-las mais rigorosas.”
- 40 Prin urmare, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, nu este posibil ca formularea utilizată în una dintre versiunile lingvistice ale unei dispoziții din dreptul Uniunii să fie singurul temei pentru interpretarea acestei dispoziții sau ca acesteia să i se atribuie un caracter prioritar în raport cu celelalte versiuni lingvistice. Astfel, dispozițiile dreptului Uniunii trebuie interpretate și aplicate în mod uniform, în lumina versiunilor existente în toate limbile Uniunii. În caz de divergență între diferitele versiuni lingvistice ale unui text din dreptul Uniunii, dispoziția în cauză trebuie interpretată în raport cu economia generală și cu finalitatea reglementării din care face parte (a se vedea în acest sens Hotărârea Kurcums Metal, C-558/11, EU:C:2012:721, punctul 48 și jurisprudența citată).
- 41 Trebuie să se constate că Directiva 98/34 urmărește, printr-un control preventiv, protejarea liberei circulații a mărfurilor, care este unul dintre fundamentele Uniunii, iar acest control este util în măsura în care reglementările tehnice care intră în domeniul de aplicare al acestei directive pot constitui obstacole în calea schimburilor de mărfuri dintre statele membre, aceste obstacole neputând fi admise decât dacă sunt necesare pentru îndeplinirea unor cerințe imperative care urmăresc un scop de interes general (a se vedea Hotărârea Fortuna și alții, EU:C:2012:495, punctul 26 și jurisprudența citată).
- 42 În plus, trebuie arătat că, potrivit considerentului (13) al Directivei 98/34, „Comisiei și statului membru trebuie să li se acorde timp suficient pentru a propune modificări la o măsură analizată [...]”, iar potrivit considerentului (16) al acesteia, „statul membru [...] trebuie să amâne [...] punerea în aplicare a măsurii

în discuție o perioadă suficientă de timp pentru a permite fie o examinare comună a modificărilor propuse, fie formularea unei propuneri de act obligatoriu de către Consiliu, fie adoptarea unui act obligatoriu de către Comisie”.

- 43 Prin urmare, rezultă din economia generală și din finalitatea Directivei 98/34, pe de o parte, că scurtarea programului de punere în aplicare a reglementării tehnice nu poate fi supusă unei cerințe mai restrictive – în condițiile în care orice devansare a datei intrării în vigoare a normei menționate trebuia să fie notificată Comisiei – decât cea impusă cu privire la o modificare a obiectului reglementării tehnice, întrucât toate modificările aduse unui proiect de reglementare tehnică astfel cum sunt prevăzute la articolul 8 alineatul (1) al treilea paragraf din directiva menționată trebuie să fie apreciate, în același mod, în lumina obiectivului privind libera circulație a mărfurilor. Pe de altă parte, este necesar să se mențină eficiența procedurii de examinare a proiectului de reglementare tehnică de către Comisie și de către statele membre, precum și cea a procesului legislativ național.
- 44 Rezultă din cele ce precedă că criteriul privind caracterul semnificativ se aplică în toate cazurile prevăzute la articolul 8 alineatul (1) al treilea paragraf din Directiva 98/34, inclusiv în cel privind scurtarea programului de punere în aplicare a reglementării tehnice.
- 45 Prin urmare, caracterul semnificativ al devansării datei intrării în vigoare a articolului 9 din Decretul (1988:539) la 15 aprilie 2003 trebuie apreciat de instanța de trimitere, pe baza ansamblului elementelor care i-au fost prezentate, în lumina atât a duratei obiective a scurtării programului de punere în aplicare a reglementării tehnice, cât și a caracteristicilor specifice domeniului de activitate în cauză și în special a diferitor etape și constrângeri care intervin în producția și comercializarea produselor respective.
- 46 Având în vedere cele ce precedă, trebuie să se răspundă la prima întrebare că data reținută *in fine* de autoritățile naționale pentru intrarea în vigoare a unei măsuri naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care prevede ținerea găinilor ouătoare în sisteme de creștere care satisfac nevoile lor în ceea ce privește cuibarele, stinghiile și băile de praf și care urmărește menținerea unui nivel scăzut al mortalității și al tulburărilor de comportament ale acestora, este supusă obligației privind comunicarea către Comisie, astfel cum este prevăzută la articolul 8 alineatul (1) al treilea paragraf din Directiva 98/34, în măsura în care a intervenit în mod efectiv o schimbare a programului de punere în aplicare a măsurii naționale menționate, iar aceasta are un caracter semnificativ, aspect a cărui verificare este de competența instanței de trimitere.

Cu privire la a doua întrebare

- 47 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere pune problema, în ipoteza în care scurtarea programului de intrare în vigoare a articolului 9 din Decretul (1988:539) ar fi supusă obligației privind comunicarea către Comisie, astfel cum este prevăzută la articolul 8 alineatul (1) al treilea paragraf din Directiva 98/34, a consecințelor juridice ale omisiunii de a efectua o asemenea notificare.
- 48 În această privință, trebuie amintit că Curtea a statuat că nerespectarea obligației de notificare constituie un viciu de procedură în adoptarea reglementărilor tehnice respective și are drept consecință inaplicabilitatea acestor reglementări tehnice, în sensul că nu pot fi invocate împotriva particularilor (a se vedea în special Hotărârea CIA Security International, C-194/94, EU:C:1996:172, punctul 54 și Hotărârea Schwibbert, C-20/05, EU:C:2007:652, punctul 44). Particularii pot invoca această inaplicabilitate în fața instanței naționale, căreia îi revine obligația de a refuza aplicarea unei reglementări tehnice naționale care nu a fost notificată conform Directivei 98/34 (a se vedea în special Hotărârea Schwibbert, EU:C:2007:652, punctul 44 și jurisprudența citată).

- 49 În consecință, în ipoteza în care notificarea către Comisie a articolului 9 din Decretul (1988:539) se referea efectiv la data de 1 mai 2003 ca dată a intrării în vigoare, iar scurtarea programului său de punere în aplicare la data de 15 aprilie a aceluiași an avea un caracter semnificativ, lipsa unei noi comunicări a dispoziției naționale menționate către Comisie ar face ca aceasta să fie inopozabilă inculpaților din litigiul principal.
- 50 Prin urmare, trebuie să se răspundă la cea de a doua întrebare că, în ipoteza în care scurtarea programului de punere în aplicare a unei reglementări tehnice naționale este supusă obligației privind comunicarea către Comisie, astfel cum este prevăzută la articolul 8 alineatul (1) al treilea paragraf din Directiva 98/34, omisiunea efectuării unei asemenea notificări atrage inaplicabilitatea respectivei măsuri naționale, astfel încât aceasta nu poate fi invocată împotriva particularilor.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 51 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a șaptea) declară:

- 1) **Data reținută *in fine* de autoritățile naționale pentru intrarea în vigoare a unei măsuri naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care prevede ținerea găinilor ouătoare în sisteme de creștere care satisfac nevoile lor în ceea ce privește cuibarele, stingerile și băile de praf și care urmărește menținerea unui nivel scăzut al mortalității și al tulburărilor de comportament ale acestora, este supusă obligației privind comunicarea către Comisie, astfel cum este prevăzută la articolul 8 alineatul (1) al treilea paragraf din Directiva 98/34/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iunie 1998 referitoare la procedura de furnizare de informații în domeniul standardelor, reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale, astfel cum a fost modificată prin Directiva 98/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iulie 1998, în măsura în care a intervenit în mod efectiv o schimbare a programului de punere în aplicare a măsurii naționale menționate, iar aceasta are un caracter semnificativ, aspect a cărui verificare este de competența instanței de trimitere.**
- 2) **În ipoteza în care scurtarea programului de punere în aplicare a unei reglementări tehnice naționale este supusă obligației privind comunicarea către Comisie, astfel cum este prevăzută la articolul 8 alineatul (1) al treilea paragraf din Directiva 98/34, omisiunea efectuării unei asemenea notificări atrage inaplicabilitatea respectivei măsuri naționale, astfel încât aceasta nu poate fi invocată împotriva particularilor.**

Semnături